

Klasa 4a, 4b, 5a, 8a

Preorientacja zawodowa inaczej, czyli spacer z patronami roku 2022 i 2023

- czytanie tekstów literackich,
- prezentacje,
- albumy.

Wykorzystane zostaną sylwetki patronów w celu przybliżenia ich warsztatu pracy i specyfiki zawodu.

Sylwetki patronów roku 2022

W maju 2022 r. będziemy świętować 180. rocznicę rodzin Marii Konopnickiej – polskiej pisarki, poetki, tłumaczki i publicystki, twórczyni literatury dziecięcej, która w swoich tekstach wyrażała sprzeciw wobec antypolskiej polityki zaborców. W uchwale sejmowej postówie podkreślili także zasługi Konopnickiej w walce o prawa kobiet.

W maju 2022 r. będziemy obchodzili także 100. rocznicę utworzenia Państwowego Instytutu Pedagogiki Specjalnej, którego założycielką i patronką jest Maria Grzegorzewska – działaczka społeczna, naukowiec, pedagog specjalny, tyflopedagog, tyflopsycholog. W swojej pracy Grzegorzewska kierowała się mottem: „Nie ma kaleki – jest człowiek”.

30 lat temu, w maju 1992 r., w drodze na swój dziewiąty ośmiotysięcznik zginęła Wanda Rutkiewicz – himalaistka, pierwsza Polka i trzecia kobieta na świecie, która zdobyła najwyższy szczyt świata – Mount Everest. Imponowała siłą, sprawnością fizyczną i niezwykłą inteligencją. Była prekursorką kobiecych zespołów górskich.

120 lat temu, 1 kwietnia 1902 r., w Petersburgu urodził się wybitny polski pisarz, publicysta, działacz emigracyjny – Józef Mackiewicz. Był nieprzejednanym wrogiem totalitaryzmów, szczególnie komunizmu. W swoich reportażach ukazywał bezpowrotnie utracone Kresy Wschodnie wielkiej Rzeczypospolitej.

W styczniu br. przypada 140. rocznica śmierci, a w marcu 200. rocznica urodzin [Ignacego Łukasiewicza](#) – pioniera przemysłu naftowego, filantropa i działacza niepodległościowego.

200 lat temu, w marcu 1822 r., zmarł Józef Wybicki, autor polskiego hymnu narodowego, wielokrotny poseł na Sejm, jeden z inicjatorów Konfederacji Barskiej, uczestnik prac wdrażających Konstytucję 3 Maja, współorganizator Insurekcji Kościuszkowskiej. W 2022 r. będziemy obchodzić także 225-lecie powstania „Pieśni Legionów Polskich we Włoszech”.

Rok 2022 to również rok Romantyzmu Polskiego, ustanowiony w 200. rocznicę wydania „Ballad i romansów” Adama Mickiewicza. W uchwale sejmowej czytamy: „Zrodziła się epoka, w której tworzyli genialni artyści, myśliciele i działacze polityczni, którzy w sytuacji narodowej niewoli stworzyli kraj duchowej wolności, rozwinęli programy niepodległościowe, a zarazem wynieśli polską literaturę, muzykę i malarstwo do rangi czołowych osiągnięć kultury europejskiej”.

Patroni roku 2023

Wojciech Korfanty

20 kwietnia 2023 r. przypada 150. rocznica urodzin Wojciecha Korfantego – wybitnego polityka, myśliciela społecznego i publicysty na stałe związanego z chrześcijańską demokracją. W czasach II Rzeczypospolitej był członkiem Naczelnej Rady Ludowej,

kierującej zwycięskim Powstaniem Wielkopolskim, a następnie dyktatorem III Powstania Śląskiego. W drugiej połowie 1923 r. pełnił funkcję wicepremiera w rządzie Wincentego Witosa, zaś w okresie sanacji był w opozycji, co przyczyniło się do przymusowej emigracji i pobytu w więzieniu.

Paweł Edmund Strzelecki

W 2023 r. przypada 150. rocznica śmierci Pawła Edmunda Strzeleckiego. Był wybitnym badaczem, podróżnikiem, odkrywcą i filantropem. Jako pierwszy Polak okrążył samodzielnie kulę ziemską. Badał tereny Ameryki Północnej i Południowej oraz Australii, Nowej Zelandii i Tasmanii. Dokonał tam wielu odkryć, a najwyższy szczyt kontynentu australijskiego nazwał Górą Kościuszki (Mount Kosciuszko), na cześć przywódcy insurekcji z 1794 r. Odkrył i nazwał także najżyźniejszy rejon rolniczy Australii – Gippsland. Po powrocie do Europy zamieszkał w Zjednoczonym Królestwie, gdzie został członkiem prestiżowych towarzystw naukowych. Angażował się także w działania dobroczynne, m.in. działając na rzecz dożywiania dzieci w okresie Wielkiego Głodu w Irlandii.

Aleksander Fredro

W przyszłym roku obchodzić będziemy 230. rocznicę urodzin Aleksandra Fredry – najwybitniejszego polskiego komediopisarza, a także pamiętnikarza, poety oraz żołnierza kampanii napoleońskich. Był uczestnikiem wyprawy na Moskwę w 1812 r., a za męstwo został odznaczony orderami *Virtuti Militari* oraz Legii Honorowej. Fredro to twórca oryginalnej polskiej komedii, autor kilkudziesięciu utworów scenicznych wystawianych w teatrach Warszawy, Krakowa i Lwowa, takich jak: „Śluby panieńskie czyli magnetyzm serca”, „Zemsta”, „Pan Jowialski”. Zadebiutował w 1815 r. jednoaktówką „Intryga na prędcie czyli nie ma złego bez dobrego”.

Aleksandra Piłsudska

Rok 2023 będzie rokiem sześćdziesięciolecia śmierci Aleksandry Piłsudskiej, z domu Szczerbińskiej – działaczki niepodległościowej, członkini Polskiej Organizacji Wojskowej i Polskiej Partii Socjalistycznej, odznaczonej orderami *Virtuti Militari*, *Odrodzenia Polski* oraz *Krzyżem Niepodległości*. Działała w Organizacji Bojowej PPS, była też działaczką społeczną, współpracowała ze Związkiem Strzeleckim. W czasie I wojny światowej wstąpiła do Legionów Polskich. Za działalność w Polskiej Organizacji Wojskowej aresztowana i internowana w Szczypiornie. Żona Józefa Piłsudskiego. Sejm w uchwale podkreślił zaangażowanie Aleksandry Piłsudskiej w działalność społeczną: pomoc dla sierot, organizowanie przedszkoli i szkół dla rodzin wojskowych, wsparcie najbiedniejszych i bezdomnych, tworzenie bibliotek i świetlic dla młodzieży.

Maurycy Mochnacki

13 września 2023 r. przypada 220. rocznica urodzin Maurycego Mochnackiego – konspiratora, dziennikarza, krytyka literackiego, pianisty, członka niemal wszystkich ówczesnych tajnych sprzysiężeń przeciw Rosji w Warszawie, żołnierza Powstania Listopadowego, odznaczonego *Virtuti Militari*. Po upadku powstania został zmuszony do emigracji: carat skazał go zaocznie na śmierć przez powieszenie. „Do dziś wiele z jego diagnoz na temat natury Rosji i jej imperialistycznych dążeń związanych zwykle także z kulturowym barbarzyństwem nie straciło na aktualności” – podkreślił Sejm RP w uchwale. Na nagrobku Maurycego Mochnackiego w Auxerre widnieje napis „Civis Polonus. Hostem Moscoviensem” – „Obywatel polski, wróg Moskwy”.

Jadwiga Zamoyska

W listopadzie 2023 r. upłynie sto lat od śmierci Jadwigi Zamoyskiej – współtwórczyni Fundacji Zakłady Kórnickie, zaangażowanej społecznie patriotki, służebnicy Bożej, poliglotki, autorki spójnego systemu pedagogicznego, założycielki pierwszej w Polsce zawodowej szkoły gospodarstwa domowego i prekursorki myślenia o oświacie w kategoriach zarządzania projektem. Założona przez nią w 1882 r. Szkoła Domowej Pracy Kobiet, była

„nowoczesną odpowiedzią na ówczesne potrzeby społeczne kobiet”. Dzięki jej wsparciu sukcesem zakończyły się starania jej syna Władysława o odzyskanie dla Polski Morskiego Oka. Z należących do obojga dóbr, na mocy ustawy sejmowej, powstała Fundacja Zakłady Kórnickie. Dziełom Zamoyskiej przyświecało motto „Służyć Bogu, służyć Ojczyźnie, służyć Ojczyźnie, służyć Bogu”. Była jedną z pierwszych osób odznaczonych Orderem Odrodzenia Polski.

Jerzy Nowosielski

W roku 2023 obchodzić będziemy stulecie urodzin Jerzego Nowosielskiego – wybitnego malarza, rysownika, scenografa, pedagoga, filozofa, teoretyka sztuki i myśliciela religijnego, uważanego za jednego z najwybitniejszych współczesnych pisarzy ikon. Nowosielski uznawany jest za jedną z najwybitniejszych postaci polskiej kultury współczesnej. Nie tylko tworzył sztukę, ale także pisał o niej. Wykonał wyposażenie i polichromie licznych świątyń rzymskokatolickich, grekokatolickich i prawosławnych. Malował także akty kobiece i pejzaże oraz formy abstrakcyjne.